

Filmoteka Szkolna

Dajcie mi czas – szukam siebie! Kreacja głównej bohaterki filmu Iwony Siekierzyńskiej „Moje pieczone kurczaki” - Materiały metodyczne

Katarzyna Czubińska

ETAP EDUKACYJNY podstawowa, ponadpodstawowa

PRZEDMIOT język polski, wariant dla klas licealnych-humanistycznych / fakultetów / kółka polonistycznego

CZAS 1 godzina

Cele:

- zna treść filmu „Moje pieczone kurczaki”
- ocenia, komentuje zachowanie bohaterów,
- ocenia, komentuje grę aktorską,
- zna podstawowe pojęcia języka filmu: kadr, ujęcie, scena,
- dostrzega celowość budowy kadrów.

Metody pracy:

- wykorzystanie nowych technologii – padlet.com,
- analiza fragmentów filmu,
- prezentacja,
- praca w grupach,
- dyskusja

Materiały dydaktyczne:

- Film *Moje pieczone kurczaki*, reż. I. Siekierzyńska, Polska 2002,
- scena do analizy: <https://youtu.be/hfAqssG8bL4>

Pojęcia kluczowe:

relacje międzyludzkie, odroczone dorosłość, kadr, ujęcie, scena

Przed zajęciami:

Uczniowie oglądają film w ramach pracy domowej, następnie umieszczają komentarz na udostępnionej przez nauczyciela on-line „ścianie”. Ścianę opracowuje i udostępnia nauczyciel lub wybrany uczeń. Łatwo ją stworzyć przy pomocy bezpłatnego narzędzia internetowego padlet.com. Umożliwia wypracowanie wspólne karty, zawierającej wypowiedzi wszystkich uczniów. Wymaga bezpłatnej rejestracji.

Przebieg zajęć:

Filmoteka Szkolna

1. Lekcja rozpoczyna się od wyświetlenia przez nauczyciela tablicy z komentarzami uczniów, przykładowa tablica: <http://padlet.com/wall/qxy5ns6rko>

Zadanie uczniów polegało na umieszczeniu komentarza pod jednym z zagadnień dotyczących głównej bohaterki filmu. Zagadnienia, które uczniowie mieli do wyboru to:

- skomentuj grę aktorską,
- oceń postać, skrytykuj lub obroń bohaterkę,
- jakie emocje wywołała w Tobie Magda?

W przypadku braku dostępu do rzutnika i komputera, warto poprosić uczniów o przygotowanie kart z odpowiedziami na podane wcześniej zagadnienia. Zasada ta sama, wybierają zagadnienie i przygotowują na karcie swój komentarz. Wchodząc do klasy przyklejają kartę do jednego z trzech zawieszonych brystoli.

Lekcję rozpoczynamy od analizy wypowiedzi uczniów, stają się one początkiem analizy złożonej kreacji bohaterki (około 5 min)

Nauczyciel dzieli klasę na grupy losowo, można zastosować kolorowe kartki lub numerki, które uczniowie losują z papierowej torby lub woreczka przed wejściem do klasy.

Grupy otrzymują kartę z pytaniami do sceny rozmowy matki z córką. Nauczyciel zwraca również uwagę na kompozycję kadrów i jej wpływ na treść filmu.

Po ponownym obejrzeniu sceny grupy wypełniają karty (karta w załączniku).

- Co jest tematem rozmowy matki z córką?
- Przeanalizuj zachowanie matki oraz córki.
- Z czego wynikają ich emocje?
- Zwróć uwagę na mimikę Magdy. Wypisz kolejne fazy uczuć widoczne na jej twarzy.
- Przeanalizuj wypowiedź matki, zwróć uwagę, na zagadnienia które porusza, oceń ich wpływ na Magdę.

Omówienie pracy grup.

Wnioski: Z czego wynika niezdrowa relacja córki z matką?

Np.

Matka rozczarowana postawą córki, uważa ją za niedojrzałą, nieodpowiedzialną. Stwierdza, że córka nie chce lub nie potrafi nic zmienić w swoim życiu, nigdy jej nic nie wychodziło i pewnie nie wyjdzie - stygmatyzuje Magdę.

Córka nie akceptowana przez matkę od wczesnych lat, nigdy nie spełniała jej oczekiwań, w rezultacie zaczyna zachowywać się tak jak matka sugeruje, opóźnia swoją dorosłość. Dowodem na to jest powrót do kraju pod skrzydła, niekoniecznie opiekuńczej matki, kobiety, która zapewnia jej mimo dorosłego życia dach nad głową.

(Okolo 10 min)

2. Kolejne zadanie to analiza rozmowy żony z mężem w kuchni, uczniowie ponownie otrzymują zagadnienia ukierunkowujące ich uwagę, oglądają wybraną scenę:

Filmoteka Szkolna

- Przedstaw krótko sytuację, uczucia bohaterów,
- Co psuje atmosferę między Magdą a Tomkiem?
- Dlaczego nie mogą się porozumieć?

Omówienie pracy grup.

Wnioski: Jak przedstawia się relacja Magdy z Tomkiem w całym filmie, z czego wynika?

Np.:

Magda po siedmiu latach znudzona jest swym partnerem życiowym, a przede wszystkim tym, że obydwójce nie dorobili się przez ten czas niczego, ciągle liczą grosz do grosza, nie stać ich na mieszkanie, a nawet na powrót ze spotkania u znajomych taksówką. Cała sytuacja frustruje bohaterkę, zaczyna się zastanawiać czy jeszcze coś ich łączy. Nawet desperackie próby Tomka, mające na celu utrzymanie rodziny, nie są w stanie ożywić jej uczuć, sprawia to dopiero obserwacja, okiem kamery i filmowanie męża jako głównego bohatera jej warsztatowego filmu.

(Okolo 10 min)

3. Ostatnia ze scen do analizy, to relacja Magdy i jej synka Antka. Podobnie jak i poprzednio grupy otrzymują karty pracy, oglądają fragment filmu.
 - Przeanalizuj uczucia kobiety w początkowych ujęciach?
 - Jak reaguje na słowa syna? Jakie mają dla niej znaczenie?

Np.

Magda zabiegana między gotowaniem obiadu a zerkaniem w komputer, rozdrażniona, nie wie czym ma zająć się w danej chwili. Początkowo nie reaguje na wołanie chłopca, gdy już sprawdza co dzieje się z synem stwierdza, że nie jest to tak istotne. Powraca do swoich zajęć, pośpiech, zdenerwowanie, zniecierpliwienie towarzyszą jej w trakcie sceny. Wywołana ponownie z kuchni, upartym wołaniem chłopca, staje przed nim zniecierpliwiona. Słowa wypowiedziane przez Antka zmieniają diametralnie jej zachowanie. Słowa: „kocham Cię mamo” przywracają hierarchię wartości, porządek w zabieganym życiu Magdy.

(Okolo 5 min)

4. Ostatni z punktów kart pracy to analiza kompozycji kadrów ich wpływ na treść filmu w prezentowanych scenach.
 - W jaki sposób zostały wykadrowane ujęcia?
 - Jak wpływa to na zrozumienie treści filmu?

Nauczyciel przypomina lub wprowadza pojęcia:

- kadr – nieruchomy obraz wyświetlony na ekranie.
- ujęcie – odcinek sfilmowanego materiału w nieprzerwanym przebiegu kamery od jej włączenia do zatrzymania.
- scena – fragment filmu, w którym wydarzenia obejmujące pewną część akcji, rozgrywają się w tej samej przestrzeni - *Kino bez tajemnic*, red. E. Nurczyńska-Fidelska, K. Klejsa, T. Kłys, P. Sitarski, Warszawa 2009, s. 16, 123, 126.

Należy zwrócić uwagę na kompozycję poszczególnych kadrów, układ ujęć.

Np.:

W pierwszej z analizowanych scen rozmowa Magdy z matką odbywa się w drzwiach do łazienki. Niełatwą rozmowę kobiet, które nigdy nie mogły znaleźć wspólnego języka utrudniają uparcie zamykające się drzwi, które jakby dodatkowo pogłębiały rozdzielenie kobiet. Podobne rozdzielenie pojawia się w ostatniej z analizowanych scen, gdzie to ściana między kuchnią a pokojem dzieli matkę z dzieckiem. Scena kręcona jest z korytarza co ewidentnie podkreśla rozdzielenie dosłowne i metaforyczne. Różnica polega jednak na tym, iż upór dziecka i troska Magdy sprawiają, że ten mur na końcu sceny zostaje zburzony.

(Okolo 10 min)

5. Na zakończenie lekcji powracamy do tematu zajęć: **Szukam siebie – dajcie mi czas?**

- Czego tak naprawdę szuka bohaterka?
- Jak kończą się jej poszukiwania?

Np.:

Bohaterka to 30 - latka reprezentująca ludzi zwanych kidults czyli dzieciennych dorosłych. Są to osoby, które boją się w pełni dorosnąć, przejąć kontrolę i odpowiedzialność za własne życie. Widać to praktycznie w każdym działaniu Magdy. Nie potrafi samodzielnie niczego załatwić, gubi rzeczy, nie przywiązuje zbytnej wagi do pieniędzy, nie potrafi ich zarobić, cały czas szuka swojej drogi w życiu. Ma wielkie ambicje i aspiracje przez co o mały włos nie traci rodziny. Film pokazuje jej drogę do dorosłości, choć nieco opóźnioną, to kończącą się sukcesem - odnalezieniem siebie i kontaktu z innymi.

(Okolo 5 min)

Bibliografia:

- *Kino bez tajemnic*, red. E. Nurczyńska-Fidelska, K. Klejsa, T. Kłys, P. Sitarski, Warszawa 2009.
- Płażewski J., *Język filmu*, Warszawa 2008, hasła: kard, scena, ujęcie.
- <http://www.film Polski.pl/fp/index.php?film=1211416>
- <http://culture.pl/pl/dzielo/moje-pieczone-kurczaki>
- <http://www.tvp.pl/tvp2/aktualnosci/moje-pieczone-kurczaki/7054131>